

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังคัมศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวอุ๋นจิต นาคนคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-058-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016646

11031920

AN ORGANIZATION OF ACTIVITIES IN DEVELOPING FIVE BASIC VALUES
FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF SOCIAL
STUDIES TEACHERS, BANGKOK METROPOLIS

Miss Aoonchit Narknakorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-058-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูดั่งร่มศึกษา กรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวอุจน์จิต นาคนคร

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

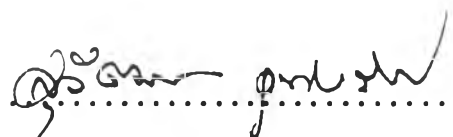
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรไภย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ก้องแก้ว เจริญอักษร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

อุจน์จิต นาคนคร : การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นของครูสังคมศึกษา กรุงเทพมหานคร (AN ORGANIZATION OF ACTIVITIES
IN DEVELOPING FIVE BASIC VALUES FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS
OF SOCIAL STUDIES TEACHERS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. วลัย
พานิช, 174 หน้า. ISBN 974-577-058-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน
5 ประการ ของครูสังคมศึกษา จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการสอน ตัวอย่างประชากรเป็นครู
สังคมศึกษา จำนวน 324 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายชั้นคอน จากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร
36 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนจากครูสังคมศึกษา จำนวน 302 ฉบับ โดยจำแนกเป็นครูสังคมศึกษา
เพศชาย จำนวน 48 คน เพศหญิง จำนวน 254 คน และมีประสบการณ์ในการสอน 1 - 10 ปี จำนวน
71 คน ประสบการณ์ในการสอน 10 - 20 ปี จำนวน 169 คน และประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป
จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X (Statistical Package for the Social
Science) เพื่อหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่าที (t-test)
และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูสังคมศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นบางครั้ง
2. เมื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมของครูสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2532.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ACONCHIT NARKNAKORN : AN ORGANIZATION OF ACTIVITIES IN DEVELOPING FIVE BASIC VALUES FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. WALAI PANICH, D.Ed., 174 PP. ISBN 974-577-058-2

The purposes of this study were to study and to compare an organization of activities in developing five basic values for lower secondary school students of social studies teachers with different genders and teaching experiences. The samples consisted of 324 social studies teachers from 36 lower secondary schools in Bangkok Metropolis, selected by multistage stratified, but only 302 social studies teachers returned the questionnaires. The number of 302 social studies teachers comprised of 48 males, 254 females, 71 teachers with 1 - 10 years of teaching experiences, 196 teachers with 10 - 20 years of teaching experiences and 62 teachers with over 20 years of teaching experiences. The researcher constructed one set of questionnaire on an organization of activities in developing five basic values for lower secondary school students of social studies teachers. The obtained data were analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variances.

The findings of this study were as follows:

1. The social studies teachers sometimes organized activities in developing five basic values for lower secondary school students.
2. There were no significantly differences between the organization of activities in developing five basic values for lower secondary school students of social studies teachers, with different genders and teaching experiences at the .05 level.

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2532.....

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ พานิช ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้ความเอาใจใส่ดูแลให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางค้นคว้าเรียบเรียง ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ที่ให้คำแนะนำด้านสถิติ รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่ให้คำแนะนำในการทำเครื่องมือ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข เครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณะครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและช่วยอนุเคราะห์ในการทำแบบสอบถาม คุณพูลทอง ปิยะอนันต์ คุณขวัญเรือน นาคนคร เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้จำนวน 4,450 บาท

ส่วนดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทั้งหมดขออุทิศแด่ดวงวิญญาณของพ่อและแม่ ผู้มีพระคุณ.

อุจน์จิต นาคนคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายและความสำคัญของกิจกรรม	9
หลักเกณฑ์ในการจัดกิจกรรม	13
องค์ประกอบในการจัดกิจกรรม	19
ประเภทของกิจกรรม	21
รูปแบบของการจัดกิจกรรม	23
ความหมายและความสำคัญของค่านิยม	27
ประเภทของค่านิยม	31
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	35
วิธีการพัฒนาค่านิยม	38
ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษากับการพัฒนาค่านิยม	60

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศ	64
งานวิจัยต่างประเทศ	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่างประชากร	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	82
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	83
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
สรุปผลการวิจัย	121
อภิปรายผลการวิจัย	122
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	139
ประวัติผู้เขียน	174

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการ เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	80
2	จำนวนและคำร้อยละของประชากรครูสังกัดศึกษาจำแนกตามระดับชั้น ที่ทำการสอน เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน การ เข้ารับการอบรมการใช้ชุดการสอน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ค่านิยม การ เน้นการจัดกิจกรรม การพัฒนาค่านิยมของโรงเรียน และการสนับสนุนการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาค่านิยมของผู้บริหาร	87
3	แสดงลำดับที่ จำนวน และร้อยละของการ เน้นการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแต่ละด้าน ของครูสังกัดศึกษา ..	90
4	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัด กิจกรรมของครูสังกัดศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนา ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการฟังตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ	92
5	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนนการจัดกิจกรรม ของครูสังกัดศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการประหยัด และออม	97
6	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัดกิจกรรม ของครูสังกัดศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านมีระเบียบวินัย และ เคารพกฎหมาย	100

7	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัด กิจกรรมของครูสังคศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนา ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการปฏิบัติคุณธรรมของศาสนา	103
8	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัด กิจกรรม ของครูสังคศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนา ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	106
9	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัด กิจกรรมของครูสังคศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนา ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทุกด้าน	111
10	ศึกษาและ เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมของครูสังคศึกษาเพศชาย และหญิง เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น	112
11	คำขวัญ เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัดกิจกรรม ของครูสังคศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน	114
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับประสบการณ์ในการสอน ของครูสังคศึกษา	116
13	การจำแนกชั้นการพัฒนาค่านิยม	150